

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Drejtësisë-Ministarstvo Pravde-Ministry of Justice
Shërbimi Korrektues i Kosovës/Korrektivna Sluzba Kosova/Kosovo Correctional Service
Drejtoria e Përgjithshme

Shërbimi Korrektues i Kosovës

Rregull e Brendshme

Tretmanët për të Dënuar

Maj 2024

Në mbështetje të nenit 12, paragraf 1, nën paragraf 1.10 të Ligjit nr. 08/L-131 për Shërbimin Korrektues të Kosovës, Drejtori i Përgjithshëm i Shërbimit Korrektues të Kosovës, nxjerrë:

Rregull të Brendshme Tretmane për të Dënuar

Neni 1

Qëllimi

Kjo rregull e brendshme ka për qëllim të përcaktojë llojet e tretmanëve dhe procedurat e klasifikimit, vendosjes së personave të dënuar në tretmanin përkatës në Institucionet Korrektuese.

Neni 2

Përkufizimet

1. Shprehjet e përdorura në këtë rregullore kanë këto kuptime:

1.1. **Tretmanë** - nënkupton organizimin e jetës së përditshme të të dënuarve duke përfshirë aktivitete që synojnë arsimimin, trajnimin profesional, punësimin për zhvillim personal dhe social të dënuarit si dhe përgatitja e tij për lirim;

1.2. **I dënuar** - nënkupton personin i cili është dënuar me aktgjykim të formës së prerë nga gjykata kompetente;

1.3. **I paraburgosur** – nënkupton personin i cili me aktvendim të gjykatës i është caktuar masa e paraburgimit.

1.4. **I burgosur** – nënkupton personat e paraburgosur dhe të dënuar;

1.5. **IK** - nënkupton Institucionin Korrektues;

1.6. **Ekipi multiprofesional** - nënkupton ekipin multiprofesional të Institucionit Korrektues që përbëhet nga profesionist të fushave të ndryshme të angazhuar në rehabilitimin dhe risocializimin e personave të dënuar;

1.7. **Ekipi profesional i pavijonit** - nënkupton ekipin e pavijonit në Institucionin Korrektues që përbëhet nga profesionist të fushave të ndryshme të angazhuar brenda pavijonit;

1.8. **NJVKB** – Njësia për Vlerësim dhe Klasifikim të Burgosurve;

1.9. **KKB** –nënkupton komisionin për klasifikimin e rrezikshmërisë së të dënuarve.

Neni 3

Fushëveprimi

Kjo rregull e brendshme zbatohet në të gjitha Institucionet Korrektuese për aplikimin e tretmanëve për të dënuar nëse nuk është e përcaktuar ndryshe me dispozita ligjore në fuqi.

Neni 4

Llojet e tretmanëve

1. Shërbimi Korrektues i Kosovës me qëllim të risocializimit dhe rehabilitimit të dënuarve zbaton katër (4) nivele të tretmanëve që janë:

- 1.1. tretmani i pranimi;
- 1.2. tretmani themelorë;
- 1.3. tretmani standart;
- 1.4. tretmani i avancuar.

Neni 5 **Qëllimi i tretmanëve**

Qëllimi i tretmanëve është që të dënuarit të motivohen për sjellje të mira dhe të stimulohen që të jenë pjesë e zbatimit të planifikimit të dënimit dhe procesit të risocializimit.

Neni 6 **Vendosja e personave të dënuar në Institucionet Korrektuese**

1. Gjatë vendosjes së personit të dënuar në Institucionin Korrektues pas procesit të vlerësimit nga NJVKB ose në njësi të veçantë të Institucionit Korrektues duhet të merren parasysh: planifikimi i dënimit, moshja e tij, gjinia, gjatësia e dënimit, dënimet e mëparshme (nëse ka pasur), shëndeti fizik dhe mendor, rekomandimet prej autoriteteve relevante për trajtim të veçantë, siguria, sjellja gjatë qëndrimit në institucion si dhe arsyet lidhur me arsimimin ose punën që mund të jenë të rëndësishme për ri integrimin e tij shoqëror.
2. Gjatë vendosjes duhet të merret parasysh mundësia për zbatimin e programeve të përbashkëta riedukuese si dhe nevoja për shmangien e ndikimeve negative.
3. Personat e dënuar për herë të parë nuk vendosen në të njëjtën dhomë me personat e dënuar recedivistë.
4. Të dënuarve me çrregullime të shëndetit mendor duhet t'u ofrohet përkujdesje apo trajtim i veçantë në IK sipas rekomandimit/vendimit të organit kompetent, të dënuarit me çrregullime të shëndetit mendor parimisht vendosen dhe trajtohen si të gjithë të dënuarit tjerë, përjashtimisht ata mund të vendosen në njësi apo institucione të veçanta për trajtim më adekuat shëndetësor dhe menaxhim më të lehtë.
5. Të dënuarit të cilët transferohen nga një IK në institucionin tjetër, fillimisht vendosen në tretmanin e pranimi dhe brenda periudhës deri shtatë (7) ditë duhet të bëhet përcaktimi i tretmanit adekuat nga zyrtari përgjegjës për trajtimin e të burgosurve dhe vendoset në tretmanin paraprak ose tretmanë tjetër.

Neni 7 **Planifikimi i dënimit – Plani individual**

1. Elementet e përcaktuara në planin individual të dënimit merren për bazë për klasifikimin e të dënuarve në tretmane përkatëse.
2. Zyrtari Social merr informacione nga zyrtarët përkatës të cilët i përcjellin aktivitetet e të burgosurit me qëllim të mbikëqyrjes së zbatimit të planit individual të dënimit dhe harton raport të veçantë sipas nevojës apo të paktën një (1) herë në vit lidhur me progresin apo regresin e zbatimit

të planit individual të dënimit dhe monitorohet nga Udhëheqësi për Programe dhe Regjime i cili e fton panelin multidisiplinar për të shqyrtuar ecurinë e zbatimit të planit individual të dënimit.

3. IK mund të kërkojë nga NJVKB të bëjë rivlerësimin e planit individual për shkak të nevojave të dënuarit dhe rrethanave tjera të reja të krijuara.

Neni 8 Tretmanet

1. Tretmanet janë procese që nxisin personat e dënuar për sjellje të mirë me mundësi për përfitim të beneficioneve dhe privilegjeve të ndryshme.
2. Pa marrë parasysh tretmanin në të cilin është vendosur i dënuari, atij do ti jepet mundësia të marrë pjesë në aktivitetet e IK për ngritjen e ndjenjës së përgjegjësisë dhe vetëbesimit.
3. Metodatat për inkurajim të bashkëpunimit dhe pjesëmarrjes së të dënuarve në tretmane zhvillohen nga zyrtar profesional.
4. Mbajtja e të dënuarit në cilin do nivel të tretmanit por edhe ngritja apo ulja e tij në tretmanë varet nga sjellja dhe performanca e të dënuarit.
5. Me sjellje dhe performancë të mirë do të vlerësohet:
 - 5.1. progresi në lidhje me planifikimin e dënimit;
 - 5.2. higjiena personale, paraqitja dhe veshja;
 - 5.3. respektimi i rregullave të institucionit;
 - 5.4. përpjekjet dhe arritjet në punë dhe aktivitete tjera konstruktive si p.sh: pjesëmarrje dhe bashkëpunim të rregullt në planifikim dhe zbatim të dënimit, arritjet në edukim (duke përfshirë edhe trajnimet/kurset profesionale), qëndrim konstruktiv dhe gatishmëri për të përfutur nga programet risocializuese, respektimi pa diskriminim i secilit person pavarësisht racën, religjionin, rrethanat personale etj;
 - 5.5. respekt i ndërsjellët, p.sh. bashkëpunim me stafin gjatë kryerjes së detyrave të veta, pajtohet me pritjet e arsyeshme të stafit pa tentime për ta gënjyer apo manipuluar stafin dhe të dënuarit tjerë;
 - 5.6. shprehja e mendimeve, kërkesave, ankesave apo pakënaqësive në mënyrë të arsyeshme dhe konstruktive;
 - 5.7. në respekt ndaj shëndetit dhe sigurisë së të tjerëve, p.sh; pastërtia dhe rregulli i dhomave dhe hapësirave të tjera, përdorimi i duhur i pajisjeve, materialeve dhe makinave të ndryshme, sjellje në pajtim me procedurat e sigurisë ndaj zjarrit, përfshirë edhe rregullat për pirje duhani;
 - 5.8. të mos përfshihet në shitblerje apo shkëmbim të gjësendeve mes të dënuarve (i dënuari gjësendet personale mund tja dhuroj një të dënuari tjetër pas aprovimit të kërkesës nga Drejtori i Institucionit).
6. Aplikimi nga ana e të dënuarit për privilegje dhe avancim në tretmane bëhet përmes formularit përkatës.
8. Çdo lloj i tretmanit duhet të ofrojë aktivitete të ndryshme të cilat ndikojnë pozitivisht në përgatitjen e tyre për jetë në liri.

9. Llojet e tretmanëve të parapara me këtë rregull duhet të zbatohen për të gjithë të dënuarit madhorë, si për meshkuj ashtu edhe për femra të cilët janë dënuar me burgim dhe burgim të përjetshëm.

10. Të paraburgosurit vendosen në tretmanin themelorë dhe mund të kalojnë në tretmanin standard.

Neni 9

Ekipi Multiprofesional i Institucionit Korrektues

1. Vendimet rreth tretmanëve adekuate duhet të arrihen në mënyrë të drejtë dhe të paanshme dhe duhet të bazohen në sjelljen e të dënuarit, krahas sjelljes, performanca në punë apo arritja e objektivave të planifikimit të dënimit duhet të merren në konsiderim me rastin e vlerësimit.

2. Fillimi i procedurës për ngritje në tretmanë bëhet nga Zyrtari Social, ndërsa Udhëheqësi për Programe dhe Tretmane apo Udhëheqësi i Pavijonit pas pranimi të propozimit kujdeset për mbledhjen dhe kompletimin e raporteve para çdo shqyrtimi.

3. Ekipi multiprofesional i IK është përgjegjës për shqyrtimin e të gjitha raporteve për vlerësimin e të dënuarit dhe merr vendim për vendosjen e tij në tretmanin e avancuar.

4. Ekipi Multiprofesional i IK nëse është e mundur përbëhet nga: Zëvendës Drejtori i IK në cilësinë e kryesuesit të ekipit, Udhëheqësi për Programe dhe Tretmane, Udhëheqësi për Siguri, Udhëheqësi i Pavijonit, Zyrtari Social, Zyrtari Ligjor dhe zyrtarë tjerë sipas nevojës.

Neni 10

Tretmani i pranimi

1. Në parim të gjithë të dënuarit duhet të pranohen në Institucionin Korrektues ku është e vendosur NJVKB, në të cilin IK të dënuarit do të qëndrojnë deri në 30 ditë që konsiderohet si periudhë në tretmanin e pranimi.

2. Pas vlerësimit nga njësia përkatëse, të dënuarit i bëhet planifikimi individual për ekzekutimin e dënimit në bazë të cilit përcaktohet institucioni se ku duhet të ekzekutohet plani i dënimit.

3. Me rastin e transferit dhe pranimi të dënuarit në Institucionin tjetër Korrektues i dënuari vendoset në tretmanin e pranimi të IK ku do të qëndroj maksimum deri në shtatë (7) ditë ku gjatë qëndrimit do ti bëhet shqyrtimi i rastit nga Udhëheqësi i Pavijonit të pranimi me qëllim të përcaktimit të vendosjes dhe klasifikimit të tij në pavijonin përkatës.

4. Në raste tjera kur pranimi bëhet drejtpërdrejt në Institucione tjera Korrektuese për arsye të sigurisë apo ndonjë arsyeje tjetër i dënuari vendoset në tretmanin e pranimi të IK ku për këtë rast menjëherë duhet të njoftohet NJVKB e cila do të bëjë vlerësimin përmes mekanizmave të saj për periudhën deri në 30 ditë ku në bazë të raporteve dhe intervistave, përcakton vendosjen e të dënuarve në tretmanin tjetër adekuat.

5. Gjatë qëndrimit në tretmanin e pranimi, të gjithë të dënuarit do të informohen për të drejtat dhe obligimet e parapara me Udhëzimin Administrativ për Rendin shtëpiak në IK.

6. Si rregull të dënuarit pas tretmanit të pranimit kalojnë në tretmanë standart, përpos në rastet kur Udhëheqësi i Pavijonit vlerëson dhe rekomandon ekipit multiprofesional i cili vendos për tretmanë të avancuar, përjashtimisht kur i burgosuri nuk ka sjellje të mira vendoset në tretmanin themelorë.

7. Procedura e kalimit nga tretmani i pranimit në tretmanin themelorë apo standart, përkatësisht qëndrimin e të dënuarit në tretmanin e pranimit, bëhet me aprovim përkatësisht propozim të udhëheqësit ose zyrtarit përgjegjës të pavijonit të pranimit.

8. Procedura për kalim nga tretmani i pranimit apo standart në tretmanin e avancuar bëhet me propozim të zyrtarëve përgjegjës të tretmanëve paraprake me aprovim të ekipit multiprofesional. Për të dënuarit të cilët kanë dënim deri në 3 vite ose mbetje të dënimit deri në 3 vite, kjo procedurë në këtë rast konsiderohet procedurë e përshpejtuar dhe aplikohet gjatë periudhës vlerësuese deri në 14 ditë sipas kriterëve të përcaktuara në paragrafin 4 të nenit 16 të kësaj rregulle.

Neni 11

Të drejtat dhe privilegjet e të dënuarve në tretmanin e pranimit

1. Të dënuarit në tretmanin e pranimit kanë këto të drejta dhe privilegje:

- 1.1. vizitë familjare dy (2) herë në muaj nga një (1) orë;
- 1.2. dy (2) telefonata në javë deri në 15 minuta;
- 1.3. drejtori i IK ose i autorizuari i tij mund të aprovoj telefonata shtesë për raste specifike familjare;
- 1.4. blerje nga kantina në vlerë deri në 50 € në javë;
- 1.5. shëtitje të paktën dy (2) herë nga një (1) orë gjatë ditës;
- 1.6. radio/tv në dhomë (mund të blihet përmes kantinës);
- 1.7. aktivitetet sportive dhe rekreative brenda rrethojës së pavijonit sipas rutinës;
- 1.8. punësimi mund të bëhet vetëm brenda rrethojës së pavijonit;
- 1.9. e drejta në shtyp ditor, libra;
- 1.10. lojërat mbështetëse janë të lejuara (shah, njeri mos u hidhëro, letra, domino);
- 1.11. vizitat në lokale të veçanta një (1) herë në 3 muaj;
- 1.12. gjësende tjera personale të parapara me Rendin Shtëpiak.

Neni 12

Tretmani themelorë

1. Ky tretman jep të drejtat minimale sipas ligjit, standarteve dhe rregullave ndërkombëtare. Gjatë qëndrimit në këtë tretmanë të burgosurit duhet të jenë të mbyllur në dhomat e tyre dhe është për ata të dënuar:

- 1.1. të cilët ulen nga tretmani standart për shkak të sjelljes së tyre jo të mirë;
- 1.2. nga tretmani i pranimit pasi kanë treguar sjellje jo të mirë;
- 1.3. për të dënuarit që vijnë për shkak të ndarjes apo veçimit për shkaqe sigurie;
- 1.4. të dënuarit të cilët vijnë pas përfundimit të masës disiplinore të vetmisë;
- 1.5. nuk dëshirojnë të punojnë apo refuzojnë punën;
- 1.6. të dënuarit ndaj të cilëve është duke u zhvilluar procedura disiplinore.

2. Të dënuarit që vendosen në këtë tretmanë duhet të vlerësohen brenda tridhjetë (30) ditësh dhe të informohen për hapat konkret çka pritet prej tyre për t'u kthyer në tretmanë standart. Kjo duhet të

përfshijë objektivat konkrete që do t'iu ndihmojë atyre që të përparojnë nga tretmani themelorë. Këta të dënuar përcillen përmes regjistrit ditorë.

3. Të dënuarit që mbeten në këtë tretman duhet të vlerësohen së paku një (1) herë në muaj nga ekipi vlerësues profesional i pavijonit.

Neni 13

Vazhdimi i tretmanit themelorë

1. Nëse edhe pas periudhës së tridhjetë (30) ditëve i dënuari vazhdon sjelljen e tij destruktive (të çrregulluar) ose nuk pajtohet me rregullat përkatëse, tretmani i tij do të vazhdohet edhe për tridhjetë (30) ditë të tjera.

2. Pas përfundimit të kësaj periudhe ekipi profesional duhet të bëjë një plan veprues përmes të cilit përcjellë sjelljet e të dënuarit gjatë qëndrimit në këtë tretmanë, në rast se vlerësohet se i dënuari nuk ka përmirësim të sjelljeve pas periudhës së përcaktuar rishikohet mundësia për transferim në një IK tjetër.

3. Të drejtat e tretmanit themelorë janë të njëjta me ato të tretmanit të pranimit.

Neni 14

Tretmani standart

1. Në tretmanin standart do të vendosen ata të dënuar që vijnë nga tretmani i pranimit apo tretmani themelorë. Të dënuarit që vendosen në këtë tretmanë dyert e dhomave duhet ti kenë të hapura gjatë ditës sipas rutinës, ndërsa të paraburgosurit e vendosur në këtë tretmanë dyert e dhomave duhet ti kenë të hapura dy (2) orë gjatë ditës sipas rutinës ditore.

2. Për të kaluar nga tretmani i pranimit apo themelorë në tretmanin standart personi i dënuar duhet të ketë aprovimin nga ekipi profesional i pavijonit.

3. Tretmani standart përfshin të gjithë ata të dënuar që:

- 3.1. bashkëpunojnë në realizimin e planit individual të dënimit;
- 3.2. mbajnë qetësinë, pastërtinë dhe higjienën personale në nivelin e pranueshëm;
- 3.3. marrin pjesë në aktivitete sipas rutinës së përcaktuar;
- 3.4. respektojnë rendin dhe disiplinën;
- 3.5. shfaqin sjellje të mira me stafin dhe të dënuarit e tjerë;
- 3.6. marrin pjesë në punë (nëse është e mundur).

4. Si rregull të dënuarit në tretmanin standart mund të aplikojnë që të ngriten në tretmanin e avancuar pas tre (3) muajve të qëndrimit në tretmanin standart, në rast refuzimi mund të aplikojnë pas çdo tre (3) muaj.

5. Për të dënuarit që kthehen në tretmanë themelorë për shkak të masave të rënda disiplinore aplikimi për ngritje përsëri në tretmanin e avancuar bëhet gjashtë (6) muaj pas përfundimit të masës disiplinore.

Neni 15

Të drejtat dhe privilegjet në tretmanin standart

1. Të drejtat dhe privilegjet në tretmanin standart janë:

- 1.1. vizitë familjare dy (2) herë nga një (1) orë në muaj, plus një (1) ekstra vizitë një (1) orëshe, brenda tre (3) mujave me aprovim të Drejtorit të IK apo të autorizuarit të tij;
- 1.2. dy (2) telefonata në javë deri në pesëmbdhjetë (15) minuta;
- 1.3. komunikim virtual me aprovim të Drejtorit të IK në rast se nuk mund të realizohet vizita familjare apo telefonata siç është përcaktuar në paragrafin 1.1 dhe 1.2 të këtij neni;
- 1.4. telefonata shtesë për raste specifike familjare me aprovimin e Drejtorit të IK ose të autorizuarit të tij;
- 1.5. blerja nga Kantina në vlerë deri në 60 € në javë;
- 1.6. së paku dy (2) shëtitje nga një (1) orë në ditë;
- 1.7. tv në dhomë me dvd/video, pajisje shtesë (usb) pa mundësi inçizimi;
- 1.8. aktivitete sportive në sallë dhe fusha sportive;
- 1.9. punësim brenda dhe jashtë pavijonit;
- 1.10. e drejta në shtyp ditor, tekste mësimore, libra;
- 1.11. e drejta në edukim dhe trajnime profesionale;
- 1.12. lojra mbështetëse (shah, njeri mos u hidhëro, letra, domino);
- 1.13. vizitat në lokale të veçanta një (1) herë në tre (3) muaj;
- 1.14. artikuj të ndryshëm sipas kontratës me operatorin ekonomik të cilët blehen përmes kantinës së IK;
- 1.15. gjësende tjera personale të parapara me Rendin Shtëpiak.

Neni 16

Tretmani i avancuar

1. Të dënuarit sjellja e të cilëve është vlerësuar vazhdimisht e mirë, janë aktiv në zbatimin e planifikimit të dënimit, respektojnë rendin dhe disiplinën e IK mund të propozohen për avancim/kalim në tretmanin e avancuar.
2. Për të kaluar në tretmanin e avancuar personi i dënuar duhet të marrë aprovimin nga ekipi multiprofesional i IK.
3. Kriteret që kërkohen për të kaluar në këtë tretman janë:
 - 3.1. i përmbahet planifikimit të dënimit;
 - 3.2. të ketë dënimin e plotëfuqishëm; -
 - 3.2. të respektojë rendin dhe disiplinën e IK;
 - 3.3. të demostrojë sjellje të mira me stafin dhe të dënuarit e tjerë;
 - 3.4. tregon gatishmëri për punë;
 - 3.6. të mos i jetë shqiptuar ndonjë masë e rëndë disiplinore brenda gjashtë (6) muajve të fundit;
 - 3.7. të mos ketë qenë i pushuar nga puna brenda gjashtë (6) muajve të fundit me fajin e tij;
 - 3.8. në asnjë mënyrë nuk duhet të jetë i përfshirë në ndonjë protestë apo të refuzoj urdhërat e stafit;
 - 3.9. të mos jenë të kategorizuar me rrezikshmëri të lartë dhe shumë të lartë për arsyeje të sigurisë së brendshme.
4. Personat e dënuar me dënim jo më shumë se tre (3) vite apo mbetje të dënimit që nuk i kalon tre (3) vite mund të kalojnë në procedurë të shkurtër shtatë (7) deri në katërmëdhjetë (14) ditë nga tretmanët paraprake që të kalojnë në tretmanë të avancuar nëse i plotësojnë kriteret si në vijim:

- 4.1. vijnë vullnetar në vuajtje të dënimit;
- 4.2. nuk është recidivist;
- 4.3. niveli i rrezikshmërisë është i ulët.

5. Gjithashtu i dënuari mund të vendoset në tretmanin e avancuar me rastin e ardhjes nga ndonjë IK tjetër që ka qenë në tretmanin e avancuar pas aprovimit nga udhëheqësi apo zyrtari përgjegjës për tretmane brenda periudhës prej shtatë (7) ditësh.

6. Zyrtarët përgjegjës obligohen të kompletojnë raportet e nevojshme dhe ti paraqesin për shqyrtim të ekipi multiprofesional i cili merr vendim për aprovim apo refuzim. Përgjashtimisht pikës pesë (5) të këtij neni kur aprovimi merret nga udhëheqësi apo zyrtari përgjegjës për tretmane.

Neni 17

Të drejtat dhe privilegjet në tretmanin e avancuar

1. Të drejtat dhe privilegjet në tretmanin e avancuar janë:

- 1.1. vizitë familjare dy (2) herë nga një (1) orë në muaj plus një (1) ekstra vizite një (1) orëshe brenda një (1) muaji me aprovim të Drejtorit të IK apo të autorizuarit të tij;
- 1.2. katër (4) telefonata në javë;
- 1.3. komunikim virtual me aprovim të drejtorit të IK në rast se nuk mund të realizohet vizita familjare apo telefonata siç është përcaktuar në paragrafin 1.1 dhe 1.2 të këtij neni;
- 1.4. telefonata shtesë për raste specifike familjare me aprovim të Drejtorit të IK apo të autorizuarit të tij;
- 1.5. blerje nga kantina në vlerë deri në 70 € në javë;
- 1.6. së paku dy (2) shëtitje nga një (1) orë në ditë;
- 1.7. tv në dhomë me dvd/video, pajisje shtesë (usb) pa mundësi inçizimi;
- 1.8. aktivitete sportive në sallë dhe fusha sportive;
- 1.9. mundësi që të punojë jashtë perimetrit të banimit nën mbikqyrje;
- 1.10. e drejta në shtyp ditor, tekste mësimore, libra;
- 1.11. e drejta në edukim dhe trajnime profesionale;
- 1.12. lojra mbështetëse (shah, njeri mos u hidhëro, letra, domino);
- 1.13. mundësi për vizita në lokale të veçanta më së shumti dy (2) herë në tre (3) muaj;
- 1.14. mundësi për pushim jashtë IK;
- 1.15. artikuj të ndryshëm sipas kontratës me operatorin ekonomik të cilët blehen përmes kantinës së IK;
- 1.16. gjësende tjera personale të parapara me rendin shtëpiak.

Neni 18

Vendosja e të dënuarve në pavijonin gjysëm të hapur

1. Të dënuarit të cilët mund të vendosen në pavijonin gjysëm të hapur janë:

- 1.1. të dënuarit të cilët janë në tretmanin e avansuar;
- 1.2. të ketë dënimin e plotëfuqishëm;
- 1.3. të mos ketë vepra tjera penale në pritje për tu ekzekutuar;
- 1.4. të jetë çdo herë i gatshëm për punë;
- 1.5. të mos ketë ndëshkime disiplinore për shkelje të renda gjatë periudhës së kaluar gjashtë (6) mujore;

2. Llogaritja e dënimit do të bëhet sipas lirit normal të dënimit.

3. Për vendosje në pavijonin gjysmë të hapur nevojitet aprovimi nga ekipi multiprofesional.

Neni 19

Të drejtat dhe privilegjet në njësinë e tipit gjysmë të hapur

1. Të drejtat dhe Privilegjet në njësinë e tipit gjysmë të hapur janë:

- 1.1. vizitë familjare katër (4) herë nga një (1) orë në muaj (një vizitë në javë);
- 1.2. telefonatat e pakufizuara (sipas orarit të caktuar);
- 1.3. komunikim virtual me aprovim të drejtorit të IK në rast se nuk mund të realizohet vizita familjare apo telefonata siç është përcaktuar në paragrafin 1.1 dhe 1.2 të këtij neni;
- 1.4. blerja nga kantina në vlerë deri në 80 € në javë;
- 1.5. dy (2) shëtitje nga një (1) orë në ditë;
- 1.6. tv në dhomë me dvd/video, pajisje shtesë (usb) pa mundësi inçizimi;
- 1.7. aktivitete kulturore, sportive në sallë dhe fusha sportive sipas orarit të përcaktuar me rutinën ditore të IK;
- 1.8. mundësi që të punojë brenda perimetrit të IK pa mbikëqyrje;
- 1.9. qasja në shtypin ditor dhe libra;
- 1.10. e drejta në edukim dhe trajnime profesionale;
- 1.11. lojëra mbështetëse (shah, njeri mos u hidhëro, letra, domino);
- 1.12. mundësi për pushim jashtë IK;
- 1.13. artikuj të ndryshëm sipas kontratës me operatorin ekonomik të cilët blehen përmes kantinës së IK;
- 1.14. të drejtat tjera të përcaktuara me rendin shtëpiak.

Neni 20

Vendosja në njësinë e tipit të hapur

1. Të dënuarit që punojnë apo marrin pjesë në programe dhe aktivitete tjera rehabilituese janë në tretmanin e avancuar mund të vendosen në njësinë e tipit të hapur.

2. Në njësinë e tipit të hapur vendosen të dënuarit që plotësojnë kriteret si në vijim:

- 2.1. të dënuarit të cilët janë shfrytëzues të pushimit jashtë institucionit;
- 2.2. të kenë rekomandimin e ekipit multiprofesional dhe vendimin e Drejtorit të IK;
- 2.3. të mos këtë vepër tjetër penale në pritje për tu ekzekutuar;
- 2.4. të dënuarit të cilët kanë kohëzgjatje të dënimit deri në 10 vite apo mbetje të dënimit deri në 10 vite.

3. Përrjashtimisht paragrafit 2, nën paragrafit 2.1, të dënuarit të cilët nuk janë shfrytëzues të pushimit jashtë institucionit por që mbetja e dënimit të tyre nuk kalon tre (3) vite të cilët kanë vlerësimin e rrezikut të ulët dhe nuk kanë masë aktive disiplinore mund të vendosen në njësinë e tipit të hapur.

4. Vendimin përfundimtar për vendosjen e të dënuarit në njësinë të tipit të hapur e merr Drejtori i IK me rekomandim të ekipit multiprofesional.

Neni 21
Të drejtat dhe privilegjet në njësinë e tipit të hapur

1. Të drejtat dhe privilegjet në njësinë e tipit të hapur janë:

- 1.1. vizita familjare deri në tetë (8) herë në muaj nga një (1) orë;
- 1.2. telefonatat e pakufizuara sipas orarit të përcaktuar;
- 1.3. blerje nga kantina në vlerë deri në 80 € në javë;
- 1.4. shëtitje sipas rutinës, së paku dy (2) shëtitje nga një (1) orë në ditë nëse nuk e pengon procesin e punës;
- 1.5. tv në dhomë me dvd/video, pajisje shtesë (usb) pa mundësi inçizimi;
- 1.6. aktivitetet sportive në sallë dhe fusha sportive;
- 1.7. mundësi që të punojë jashtë perimetrit të IK pa mbikëqyrje;
- 1.8. qasje në shtyp ditor, tekste mësimore, libra;
- 1.9. e drejta në edukim dhe trajnime profesionale;
- 1.10. komunikim virtual me aprovim të Drejtorit të IK në rast se nuk mund të realizohet vizita familjare apo telefonata;
- 1.11. lojra mbështetëse (shah, njeri mos u hidhëro, letra, domino);
- 1.12. mundësi për pushim jashtë IK;
- 1.13. mundësi të punësimit jashtë IK;
- 1.14. mund të përgatisin vetë ushqimin;
- 1.15. artikuj të ndryshëm sipas kontratës me operatorin ekonomik të cilët blehen përmes kantinës së IK;
- 1.16. gjësende tjera të parapara me Rendin Shtëpiak dhe vlerësimit të Drejtorit të IK.

Neni 22
Vendosja në institucionin e tipit të hapur

1. Të dënuarit që punojnë apo marrin pjesë në programe dhe aktivitete tjera rehabilituese dhe janë në tretmanin e avancuar mund të vendosen në institucionin e tipit të hapur.

2. Në institucionin e tipit të hapur vendosen të dënuarit që plotësojnë kriteret si në vijim:

- 2.1. të dënuarit të cilët janë shfrytëzues të pushimit jashtë institucionit;
- 2.2. të mos këtë vepër tjetër penale në pritje për tu ekzekutuar;
- 2.3. të dënuarit të cilët kanë kohëzgjatje të dënimit deri në 10 vite apo mbetje të dënimit deri në 10 vite.

3. Përgjashtëmishit paragrafit 2, nën paragrafit 2.1, të dënuarit të cilët nuk janë shfrytëzues të pushimit jashtë institucionit por që mbetja e dënimit të tyre nuk kalon tre (3) vite të cilët kanë vlerësimin e rrezikut të ulët dhe nuk kanë masë aktive disiplinore mund të transferohen në institucionin e tipit të hapur.

4. Vendimin përfundimtar për transferimin e të dënuarit në institucionin e tipit të hapur e merr Drejtori i Përgjithshëm i SHKK-së me rekomandim të Drejtorit të IK.

5. Para se të transferohet i dënuari në IK e tipit të hapur i bëhet një vlerësim i rrezikshmërisë nga ekipi multiprofesional i IK se a është i përshtatshëm për IK të tipit të hapur, përjashtëmishit të dënuarit të cilët janë të vendosur në njësinë e tipit të hapur në IK mund të propozohen të

transferohen në Institucionin Korrektues të tipit të hapur pa ju bërë vlerësimi i rrezikshmerisë nga komisioni multiprofesional.

6. Në rastet të veçanta kur të dënuarit pranohen drejtpërdrejt në IK të tipit të hapur së pari duhet të vendosen në pavijonin e pranimit deri në vlerësimin dhe rekomandimin nga ekipi multidisiplinar.

Neni 23

Të drejtat dhe privilegjet në institucionin e tipit të hapur

1. Të drejtat dhe privilegjet në institucionin e tipit të hapur janë:

- 1.1. vizita familjare deri në tetë (8) herë në muaj nga një (1) orë;
- 1.2. telefonatat e pakufizuara sipas orarit të përcaktuar;
- 1.3. bleje nga kantina në vlerë deri në 80 € në javë;
- 1.4. shëtitje sipas rutinës, së paku dy (2) shëtitje nga një (1) orë në ditë nëse nuk e pengon procesin e punës;
- 1.5. tv në dhomë me dvd/video, pajisje shtesë (usb) pa mundësi inçizimi;
- 1.6. aktivitetet sportive në sallë dhe fusha sportive;
- 1.7. mundësi që të punojë jashtë perimetrit të IK pa mbikqyrje;
- 1.8. qasje në shtyp ditor, tekste mësimore, libra;
- 1.9. e drejta në edukim dhe trajnime profesionale;
- 1.10. komunikim virtual me aprovim të Drejtorit të IK në rast se nuk mund të realizohet vizita familjare apo telefonata;
- 1.11. lojra mbështetëse (shah, njeri mos u hidhëro, letra, domino);
- 1.12. mundësi për pushim jashtë IK;
- 1.13. mundësi të punësimit jashtë IK;
- 1.14. mund të përgatisin vetë ushqimin;
- 1.15. artikuj të ndryshëm sipas kontratës me operatorin ekonomik të cilët blehen përmes kantinës së IK;
- 1.16. gjësende tjera të parapara me Rendin Shtëpiak dhe vlerësimit të Drejtorit të IK.

Neni 24

Transferi i të dënuarve nga Njësia për Vlerësim dhe Klasifikim të Burgosurve në IK të tipit të hapur

1. I dënuari mund të transferohet me rekomandim të NJVKB drejtpërdrejt në IK të tipit të hapur pasi që është vlerësuar se janë plotësuar kriteret si në vijim:

- 1.1. të dënuarit të cilët kanë dënim deri në tri (3) vite apo mbetje të dënimit më pak se tre (3) vite;
- 1.2. të mos këtë vepër tjetër penale në pritje për tu ekzekutuar apo mos të jetë duke u zhvilluar procedurë tjetër penale;
- 1.3. niveli i rrezikshmerisë të jetë i ulët.

2. Vendimin për transfer e merr Drejtori i Përgjithshëm i SHKK-së.

Neni 25
Kategoritë specifike për të dënuar

1. Të burgosurit të cilët janë të kategorizuar me rrezikshmëri shumë të lartë të drejtat dhe beneficimet i realizojnë sipas tretmanit themelorë apo standart në bazë të sjelljes. Në momentin e uljës së kategorisë fillon procedura për kalim në tretmanin tjetër.
2. Të burgosurit të cilët janë të kategorizuar me rrezikshmëri të lartë të drejtat dhe beneficimet i realizojnë sipas tretmanit standart. Në momentin e uljës së kategorisë fillon procedura për kalim në tretmanin tjetër.

Neni 26
Qëndrimi i të burgosurit në vetmi

1. I dënuari ndaj të cilit është shqiptuar masa disiplinore e vetmisë gjatë kohës së qëndrimit në vetmi i gëzon të drejtat minimale të parapara me dispozitat ligjore në fuqi.
2. Në momentin e përfundimit të masës së vetmisë i dënuari vendoset në tretmanin themelorë dhe në bazë të tretmanit i gëzon të drejtat dhe beneficimet e parapara.

Neni 27
Qëndrimi në institucionin e veçantë për gratë shtatzëna dhe nënat me fëmijë

1. Gratë e dënuara shtatzëna apo nënat me fëmijë të cilat janë të vendosura në institucionin e veçantë për nënat me fëmijë vazhdojnë trajtimin në tretmanin e njejtë në të cilin kanë qenë para se të vendosen në këtë institucion. Ngritja apo ulja në tretman bëhet sipas procedurave të parapara me këtë rregullë.
2. Drejtori i IK mund ti jap beneficime shtesë sipas dispozitave ligjore në fuqi.
3. Dispozitat e këtij neni zbatohen përshtatshëmrisht për gratë shtatzëna dhe nënat me fëmijë të cilat kanë statusin e të paraburgosurave deri në nivelin e lejuar.

Neni 28
Tretmani për të paraburgosurit

Tretmani për të paraburgosurit zbatohet përshtatshëmrisht me tretmanët e të dënuarve deri në nivelin e lejuar të kësaj rregulle si dhe me dispozitat e Udhëzimit Administrativ për Rendin Shtëpiak në Institucionet Korrektuese.

Neni 29
Tretmani për të miturit

Tretmanët për të miturit zbatohen sipas akteve të veçanta për të mitur.

Neni 30
Aktivitetet e tretmaneve

1. Aktivitetet e tretmanëve mund të përfshijnë por nuk kufizohen vetëm në:

- 1.1. shkollimin;
- 1.2. trajnimet profesionale;
- 1.3. punën dhe terapitë okupuese;
- 1.4. seanca grupore me karakter social;
- 1.5. programe rehabilituese;
- 1.6. edukimi fizik dhe sporti;
- 1.7. edukimi terciar dhe vazhdues;
- 1.8. aktivitetet e lira kreative dhe hobitë;
- 1.9. përgatitja për lirim.

2. Tretmanët dhe programet janë të ndërlidhura dhe mbështesin njëra tjetrën.

3. Këto aktivitete duhet të përqipen të plotësojnë nevojat individuale të të dënuarve në pajtim me planin e dënimit.

4. Qëllimi i të gjitha programeve duhet të jetë ri integrimi i suksesshëm i personave të dënuar në shoqëri. Për të ndihmuar në këtë pjesëmarrje e institucioneve publike dhe private duhet të inkurajohet. Grupet do të inkurajohen të ndihmojnë të dënuarit në rehabilitimin e tyre posaçërisht lidhur me familjen dhe punësimin.

Neni 31

Ulja (degradimi) nga tretmani

1. I dënuari mund të ulet nga një tretmanë në tjetrin për shkak të sjelljeve jo të mira.

2. Ulja nga tretmani standard në tretmanin themelorë parasheh disa hapa që duhet ndërmarë:

- 2.1. nëse i dënuari dështon në përmbushjen e obligimeve të përcaktuara në tretmanin standart;
- 2.2. nëse ndaj tij janë shqiptuar tre (3) masa disiplinore për shkelje të lehtë brenda periudhës tre (3) mujore;
- 2.3. nëse i dënuari shpallet fajtor për shkelje të rëndë disiplinore;
- 2.4. refuzon të punoj pa arsye apo të marr pjesë aktive në zbatimin e planit të dënimit.

3. Ulja nga tretmani i avancuar në atë standart bëhet nëse i dënuari:

- 3.1. gjendet fajtor në ndonjë shkelje të rëndë disiplinore apo tre (3) shkelje të lehta disiplinore brenda periudhës gjashtë (6) mujore;
- 3.2. dështon në përmbushjen e obligimeve të tretmanit të avancuar;
- 3.3. refuzon të punoj pa arsye apo të marr pjesë aktive në zbatimin e planit të dënimit;
- 3.4. të dënuarit duhet të informohen dhe duhet të ju jepet një (1) kopje për të gjitha vendimet që janë marr ndaj tyre;
- 3.5. secili vendim për ulje në tretman duhet të vendoset në dosjen e të dënuarit.

4. Autoriteti vendimmarrës për ulje në tretmanë është i njëjtë me autoritetin që vendos për ngritje në tretmanë. Inicimi i procedurës për ulje në tretmanë bëhet nga udhëheqësi i pavijonit.

Neni 32
Dispozitat shfuqizuese

Me hyrjen në fuqi të kësaj rregulle shfuqizohet rregulla Tretmane për të Burgosur nr. 1396, datë: 29.12.2022.

Neni 33
Hyrja në fuqi

Kjo rregull e brendshme hyn në fuqi ditën e nënshkrimit. Nëse ndonjë nga dispozitat e kësaj rregulle është në kundërshtim me dispozitat ligjore dhe udhëzimet administrative në fuqi vlejnë dispozitat ligjore dhe akteve nënligjore.

07.05.2024

Ismail Dibrani
Drejtor i Përgjithshëm
Shërbimi Korrektues i Kosovës